

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETESI ÁR:
 Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
 Félévre 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:

BITTERMANN SÁNDOR.

Kiadótulajdonos:

BITTERMANN NÁNDOR.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
 a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

A szövetkezeti ügy és a kereskedelmi szakoktatás.

Talán felesleges azt magyaráznunk, hogy Magyarország területén — az ellensúlyozó törekvések ellenére is — mély gyökereket vertek az altruista törekvések s aránylag rövid idő alatt erős hálózata keletkezett ezen törekvések gyakorlati megnyilvánulásainak az ország területén létesült és folyton szaporodó szövetkezetekben. Meglepő az a haladás, mely a magyar szövetkezeti élet fejlődésében a lefolyt 10—15 év alatt mutatkozik, de ezt az igazán óriási haladást inkább az eszmében rejlő erővel s néhány uttörőnek fáradhatatlan s mondhatnók elszánt munkájával, semmint kellő számu képzett gyakorlati erőnek és rátermelt közegeknek munkába állításával sikerült elérni.

Az egész szövetkezeti mozgalom még igen fiatal nálunk s így nem lehet esodálni azt a minduntalan felhangzó panaszt, hogy itt vagy amott is tág tere volna valamelyes szövetkezeti alakulásnak, de nincs hozzáértő vezető, nincs szakképzett munkaerő, aki a szövetkezeti ügyvitel ellátására vállalkoznék.

Pedig a szociális tevékenységre való törekvés erősen terjed. Különösen nagy a hatása országsherte a „Magyar Gazdaszövetség“ szociális kurzusainak, melyeken a legnemesebb eszmék magvai a legtermékenyebb talajra találnak s a nép hivatott vezetői, a lelkesek, tanítók százai hirdetik és terjesztik a gondolatot, hogy a szövetkezésben van az erő s hogy ez az erő rak szilárd alapot Magyarország boldogulásának a második ezredévben.

Annyira tehát már vagyunk, hogy az eszme terjed. De lehet-e kárhóztatni azt a követelést, mely az eszme terjedésével kapcsolatban az eddig elért gyakorlati eredményeknek ugyanoly mértékű terjedése érdekében megnyilvánul? Ehhez azonban eszközök szükségesek, vagyis a szövetkezetek szervezésére, vezetésére és felvirágoztatására képzett gyakorlati egyének kellene, milyeneknek azonban nagy híjjával

vagyunk. Egész mai szövetkezeti mozgalmunk gyakorlati megvalósítói dilettánsokból toborzódtak, kiknek kezdetbeli tapasztalatlansága, ki tudja, mekkora kárral járt a vezetésük alatt álló szövetkezetre.

Pedig ma már Magyarországon a szövetkezeti intézmények számottevő kenyéradó tényezőkkül is tekinthetők. A vidéken működő különféle hitel- és fogyasztási szövetkezetek száma meghaladja az ötezetet, a fővárosi nagy szövetkezeti központok pedig legalább mégegyszer annyi alkalmazottnak nyújtanak kenyeret. Mikor tehát a szövetkezeti mozgalomnak és általában a szövetkezeti életet mozgató gépezetnek máris ily nagy a munkaerő-felszívó és eltartó képessége, joggal meg lehet követelni, hogy az arra hivatott tényezők most már ne csak az eszme terjesztésére fordítsák erejüket, hanem az eszme megvalósításához szükséges eszközök, szakképzett egyének gyakorlati kioktatására is irányítsák figyelmüket.

Ezen a téren azonban egy megdöbbentő jelenség állja útját az altruisztikus tevékenységre törekvő előharcosoknak. Ez a jelenség pedig az, hogy becsületes törekvésekben ma még hiába számítanak a kereskedelmileg képzett ifjúságra! Már pedig ha a szövetkezeti alkotások kiépítői valamiben időt veszítettek, oka ennek csak abban kereshető, hogy felülről kezdtek az építést, úgy hogy még ma sincs a szövetkezeti alkotásoknak élni kész ifjúságunk.

Mivel pedig egy hitel, avagy fogyasztási szövetkezet megszervezése, vezetése stb. megfelelő kereskedelmi ismereteket feltételez, részükre adminisztratív erőket a kereskedelmi iskolák végzett növendékei között kellene keresnünk. A kereskedelmi iskolákat végzett ifjúság azonban, sajnálatos, bizonyos ellenérzéssel van a szövetkezeti életpályák iránt s csak végső saúkségben adja magát rájuk.

Az ifjúság ez ellenérzést kereskedelmi szakismereteivel szívja magába, mert a mai kereskedelmi szakoktatás a szociális tevékenységre való oktatást,

mondhatni, teljesen mellőzi; sőt adatokkal szolgálhatnánk arra is, hogy némely kereskedelmi iskolákban a szövetkezeteket úgy állítják az ifjuság elé, mint a kereskedelem megrontóit. Lehete azután az így nevelt ifjuságtól szövetkezeti tevékenységet, s ha mégis vállalkoznak reá, hasznos eredményeket várni?

A szövetkezeti eszmét terjesztő vezérférfiak s az uttörők élén álló Magyar Gazdaszövetség semmiesetre sem végeznének felesleges munkát, ha ezt a kérdést a legsürgősebben megoldandó kérdések közé vennék fel.

Itt az ideje ugyanis, hogy a szociális áramlat a magyar kereskedelmi szakoktatást is áthassa. Nem lehet tovább túrni azt az irányzatot, mely a kereskedelmi iskolák hallgatóiban egy-egy önmagát központnak képzelő „tartozik“-„követel“ szatócspalántát lát. A kereskedelmi iskoláknak is gondolniok kell arra, hogy ma már nemcsak a rövidáru üzletek részére kell alkalmas könyvelőket, esetleg főnököket, hanem az altruisztikus törekvések részére is megfelelő szakerőket nevelniök.

Diák sztrájk.

A helybeli szerb tanítóképezdében mult héten kitört sztrájk két diák sztrájk-törése folytán megszűnt.

Utána jártunk s a diákoktól sikerült megtudnunk a sztrájk okát. Szerintük a IV. évfolyam azért lépett sztrájkba, mert a bitóktató „fakin“-oknak nevezte növendékeit; a III. évfolyam meg azért, mert a matematika tanára a konferencián egy kivételével az egész osztályt megróttá; végül a II. évfolyam azért, mert egyik tanárunk szolgálai munkára szoritotta őket.

A sztrájk kitörése alkalmával a tanárok teljesen elvesztették fejüket. A szülőknek sürgöny ment, hogy fiuk beteg vagy pedig eltűnt. Ezzel a szülőknek csak hiábavaló ijedséget és költséget okoztak, de célt nem értek.

Az internátusban lakó diákokat ki akarták lakoltatni, rendőrt is hívtak segítségül, de a diákok 15 napi felmondáshoz ragaszkodtak s egy helybeli ügyvéd ki is vitte, hogy a kilakoltatás elmaradt.

Érdekes rendőrségünk készsége, mellyel a törvénytelen kilakoltatáshoz segédkezet akart nyújtani.

Nem látjuk eléggé tisztán, mi van a dologban, — csak regisztráljuk puhatólódásunk eredményét — de meg kell állapítanunk, hogy a diákok évről-évre forronganak, sőt ha jól emlékszünk, 3—4 évvel ezelőtt szintén sztrájk volt, mert egy tanár felpofozott egy diákot.

Ugy látszik, a diákok részén van az igazság, mit különben a folyamatban levő vizsgálat lesz hivatva eldönteni. Reméljük, hogy a vizsgálatot vezető tanfelügyelő a közönség megnyugtató végett a vizsgálat eredményét közzé fogja tenni. A tanfelügyelő egyébként büntetlenséget biztosított a diákoknak s reméljük, hogy szavát meg is tartja.

Ezzel kapcsolatban nem hagyhatjuk szó nélkül, hogy az igazgatóság megengedi a diákoknak a korezmába járást. Tette ezt az igazgatóság azért, hogy a tanárok példát nyújtsanak, mikép kell a korezmában viselkedni.

No hát a korezmában nem lehet példát mutatni, sem illedelmes magaviseletet tanulni, de meg másképp viselkedik a tanár, ha ott van a diák s másképp a diák, ha nincs ott a tanár. Más intézetekben azon vannak, hogy az antialkoholizmus eszméit a diákokkal elfogadtassák, itt meg egyenesen az alkoholizmusra nyújtanak alkalmat. Ennek eredményét mutatja a mostani sztrájk is.

Szegény iskolás gyermekek felruházása.

Folyó évi november hó 28-án, vasárnap délelőtt 11 órakor osztotta ki a zombori magyar nőegylet a jótékony közönség, valamint a zombori takarékpénztár és Zombor sz. kir. város adakozásából beszerzett téli ruhákat és hozzávalókat 145 szegény iskolás gyermek között az érdeklődő közönség számos részvétele mellett.

A ruhakiosztás előtt Kleiner Nándor hitoktató igen szép beszédben szólt a gyer-

mekekhez, figyelmeztetve őket a jótékony-ságot gyakorlók iránti köteles hálára és a szülői szeretetre, mindennekfelett pedig a vallásosságra.

Meghatottan hallgatták a gyermekek a szép és magas szárnyalású, de általuk is tisztán érthető lelkipásztori szöveget, mely a mindenható Isten végtelen jóságára vezette vissza a földi lények által gyakorolt jótékony-ságot.

A beszéd befejeztével osztották ki a jelenlevő nőegyleti tagok a ruhákat, mely alkalommal mindenki láthatta, mily örömmel és boldogságtól sugárzó arccal vette át mind-egyik gyermek az ő részére készített meleg ruhát, illedelmesen köszönetet mondva az ajándékért.

Örömmel volt tapasztalható, hogy a jótékony nőegylet ezen lélekemelő ünnepe iránt évről-évre mindig nagyobb érdeklődést tanúsít a város előkelő közönsége, amelynek bizonyítéka a számos részvétel.

A közönség soraiban ott láttuk városunk előkelőségei közül Fejér Gyula apátplebánost, Hauke Imre polgármestert, Faragó János kir. tanfelügyelőt, Rittinger Antal főgimnáziumi igazgatót stb., továbbá a nőegylet választmányát csaknem teljes számban és számos nőegyleti tagot.

A szép-beszédért, mely nagy mértékben hozzájárult az ünnepség emeléséhez, továbbá a megjelentek szíves részvételéért, valamint az alábbi adakozásokért a leghálásabb köszönetét fejezi ki ezuton is a nőegylet elnöksége.

A felruházás anyagi céljaira eddig adakoztak: Zombori takarékpénztár 400 korona, dr. Mayer Béla püspök 50 korona, Fernbach Péterné 50 korona, Fejér Gyula apátplebános 20 korona, Fernbach Károlyné 20 korona, Alföldy Gedeonné 10 korona, Ambrózovits Emília 10 korona, Barthal Józsefné 10 korona, Margalits Belia 10 korona, Popp Györgyné 10 korona, Deák Andorné 10 korona, Szemző Jánosné 10 korona, Szilágyi Mórné 10 korona, Vadas Kálmánné 5 korona, Michelsz Jánosné, Molnár Istvánné, Stverteczky Ferenéné, Tailsz-bauer Antalné, Schwerer Jánosné 4—4 korona, Uhlarik Jánosné 3 korona, Szaich Emilné 2 korona.

A „BÁCSKA“ TÁRCAJA.

Bál a cipőtlenekért.

Irta: Verner László.

Éppen a veteránok báljának legvégét, a katzenjammert élveztem, mikor nagyot nyitott szobámba a zivatarvölgyi hivatásos bárendező: Tégla Gyuri. Már az ajtónál tele tüzzel deklamált:

— Sietek téged arról tudósítani, hogy a tüzoltók nagy álarcos menetébe be vagy választva.

Almosan támaszkodtam a jobb könyökökre.

— Ne is beszélj sokat. Rendező vagy. Te léssz a pénztárnok.

Behunytam a szememet; részemről ez volt az első szónoki figura.

— Nem tudom én az ilyen dolgot csinálni.

— Semmi ellentmondás. Humanizmus a kor jelszava. Gondolj a cipőtlen gyermekekre és a nagy sárra. Nekünk gondunk volt rá, azért gondoltunk rád. Hallod, te dászkal,

te órákat tartasz Demeter uramnál, a nagyvendéglősnél. Neked olesóbban tartja majd a szalát. Ha te beszélsz vele, mit gondolsz, tán ki is vioxolná.

— Ugyan hová gondolsz! Végre is Zivatarvölgy nem világváros és a „Leveli Zöldbeka“ nem „Fehérkereszt!“

— Persze, persze, de háziszappannal mégis csak sikossá lehet tenni a parkettet.

— Ez is igaz. Ilyen tanácsok mellett elfogadom a bizalmi állást. Noha vannak aggályaim, tudod, peches ember vagyok, még utóbb is fiasköval végződik ez a nagyszabású mozgalom.

— Arról szó sincs. A referáda előre készen van. Muskálli kertész készítette. Mivel kertész, hát kell értenie a virágnyelvhez. Csodát lát e napon Zivatarvölgy. Szóval, megegyeztünk.

Amiről én beszéltem, nem volt alap-talan. Még aznap jelentkezni kezdett a hagyományos pech. Amely napon a Kövér Demeterrel folytattam az alkutárgyalást a „Leveli Zöldbeka“ disztánctermének kibérlése tárgyában, történt az a kolosszális, váratlan fordulat, hogy a „Leveli Zöldbeka“ díszes,

H I R E K .

Kinevezés. A király Gaál Ferenc titeli járásbíróági jegyzőt a székelyudvarhelyi járásbíróshoz albiróvá nevezte ki.

Református istentisztelet. A zombori református gyülekezet december hó 5-én délelőtt 11 órakor az ág. ev. imaházban istentiszteletet tart. — Arany Gusztáv, lelkész. Kozma László, e. k. főgondnok.

Kinevezés. A király dr. Farkas Sándor szabadkai törvényszéki jegyzőt a kézdí-vásárhelyi törvényszékhez albiróvá nevezte ki.

A zombori kereskedelmi alkalmazottak estélye. A zombori kereskedelmi alkalmazottak estélye folyó évi december hó 4-én a polgári kaszinó összes termeiben lesz megtartva. Az estély alkalmából a zombori műkedvelők köre nagy kabaratot rendez a következő műsossal: 1. A bizottság előtt. Irta: Molnár Ferenc. Előadják: Matarits István és dr. Müller János. 2. Fráter nóták. Eneklő cigányzene kísérettel: Zsuffa Margit. 3. Drágaság. Irta: Molnár Ferenc. Előadják: Knipl Teruska, Zsuffa Margit, dr. Scheib Károly és dr. Müller János. 4. Személyenyek az angol költőkből. Szavalja: Matzitz Margit. 5. Elsején. Irta: Molnár Ferenc. Előadják: Zsuffa Margit és dr. Müller János. 6. Aktok. Tervezte: Faust. Bemutatják: Knipl Teruska és dr. Müller János. 7. Kiméletesen. Irta: Molnár Ferenc. Előadják: Matzitz Margit és dr. Müller János. 8. Műsoron kívüli számok. Rendező és conferencier: dr. Müller János. Belépti díj 1 kor. 60 fillér. Az előadás kezdete pontban 8 órakor, vége fél 10 órakor. Előadás után tánc. Szünóra alatt esinos nyerepménytárgyak lesznek kisorsolva. Jegyek előre válthatók: Weidinger S. és Zs. és Spitzer Sándor üzletében.

Tanítói kinevezés. A kultuszminiszter Werner József mélykúti róm. kath. elemi iskolai tanítót a tömörkényi állami elemi népiskolához rendes tanítóvá nevezte ki.

Esküvő. Gács Teri irónő, lapunk munkatársa és Oblát Lipót budapesti nyomdatulajdonos vasárnap, december 5-én délután 5 órakor a budapesti dohány-utcai izraelita templomban tartják esküvőjüket.

Az esküdtbíróságok köréből. A szegedi kir. ítélőtábla elnöke a zombori kir. törvényszék esküdtbíróágának elnökévé az 1910. év tartamára dr. Eperjessy Béla kir. törvényszéki elnököt, elnökhelyettesé pedig Szedresy Ödön kir. törvényszéki bírót jelölte ki.

vályogból emelt fala megrepedt. Olyan hasadék nyílt azon, mint a tordai. (Az egyik tanító el is vitte ide tanítványait a termofilei szoros szemléltetésére.) Leestünk a boldogság hetedik egéről. Más irányban kellett a planumunkat sarjuzni. Legnagyobb baj az volt, hogy nálunk Zivatarvölgyön egyedül a „Leveli Zöldbeka“ volt képes disztíngvált közönséget befogadni. Más helyen tartva okvetlen leestünk az élite bál fokáról, amelyre pedig sokat tartottunk.

E kétségbeesett helyzetben jutott Gyuri-nak eszébe a leggyakorlatibb eszme.

— Gyerekek, mi célből is tartjuk mi ezt a bálát?

— A szegény gyerekek felruházására.

— Ezt ne feledjük. Van-e pompásabb hely terveink megvalósítására, mint az iskola.

— Ugy van, — zugtuk rá lelkesen. A kajla bajszu Marci még a bokáját is összeverte nemes hevületében.

Nyomban érintkezésbe léptünk a tan-testülettel. Ment, mint a karikacsapás. Szóval, kihagyva a kihagyandókat, ott állottunk, hogy már a csilláron is (amit a postamesterné adott kölcsönbe) meggyújtottuk a világot.

Szabad Lyceum. Jövő vasárnap, december 5-én délután 5 órakor dr. Farkas Pál, fővárosi író tart előadást a szabad lyceumban a török államcsinyről és ellenforradalomról. Az előadásnak kiváló érdekességet ad az a körülmény, hogy dr. Farkas Pál az ellenforradalom borzalmas napjaiban épen Konstantinápolyban tartózkodott s így a szem- és fültanu hitelességével és közvetlenségével számol majd be az eseményekről és tapasztalatairól.

Hymen. Dombovits Nándor apatini fiatal földbirtokos folyó évi november hó 27-én, szombaton tartotta kézfogóját Prakatur Évica kisasszonnyal, Prakatur Pál dályoki földbirtokos leányával, (dr. Prakatur Tamás mohácsi ügyvéd nővérével).

Damjanich Jánosné. Egy fehérhajú matróna csöndes elkölözésére suhant kedden reggel gyász a magyar szívekbe: meghalt Damjanich Jánosné, a vértanu tábornok özvegye. A hősök esatáinak, az aradi Golgotának soha nem múló emlékei s ezek nyomán áhitatos tisztelet az asszony iránt, aki úgy lett méltó urához, hogy hatvan hosszú esztendőn keresztül viselte tiszta homlokán a legkeservesebb veszteségek okozta fájdalom töviskoszoruját s ami virág fakadhatott e tövisök között, azt is odaadta nemes felebaráti szeretettel szenvedő embertársai keserveinek enyhítésére. Sok könyvet sirt, egyet sem fakasztott és sok könyvet letörölt, de már nem tudja letörölni azokat a könyveket, amelyeket elvesztésén sirtak oly sokan. Nagy szívét itthagya örökül a magyar nemzet sarjainak, akik, ha példaképet fognak keresni a hitvesi hűségre, az igazi feleségre, ha meg akarják tudni, hogy miképpen visel el mérhetetlen és vigasztalhatatlan bánatot egy asszony, az ő nagyszerű alakját vágyakoznak majd megismerni a történelem lapjairól.

Zombori szerb polgári dalárda november 27-én táncal egybekötött hangversenyt rendezett, mely a dalárda örvendetes haladásáról tett tanúságot. A dalárda megteremtője és ambiciózus vezetője, Czvejits György tanító faradhatatlan buzgósággal igyekszik a zene és ének nemes művészetét a nagyközönséggel megkedveltetni. Az erkölcsi siker nem is maradt el, azonban nemes törekvése a közönség érdeklődésében nem talált kifejezést. A szerb arisztokrácia teljesen távol tartotta magát, mi annak bizonyosága, hogy a polgári osztályból eredő kulturmozgalomnak nem barátja. Pedig a szerb polgári dalárda megérdemelné a legmelegebb pártfogást, mert úgy az előadott énekszámok, mint az egyfelvonásos bohózat bizonyítékát szolgáltatották életrevalóságának s fejlődésképeségének. Az

egyedülálló közöl kiténtek Belyanszki Bojana, Konyovits Lyubica, Sarsanszki István és Radanov Koszta. A bohózat rendezője Grúts Márk volt, akinek ügyes rendezése biztosította a sikert.

A „Zombora Esperanta Grupo“ 1910. évi január 3-án a nagy érdeklődés miatt megnyitja a II-ik tanfolyamot a), b) és c) csoporttal. Az esperanto előadások hétfőn és csütörtökön az evangélikus elemi iskolában csoportonként külön előadók által tartatnak meg. Tanórak: a) csoportnak délután 1/2 5—1/2 6-ig, előadó Rác Soma; b) csoportnak este 6—7-ig, előadó dr. Pataj Sándor; c) csoportnak este 1/2 8—1/2 9-ig, előadó dr. Mátits Márton. Az előadók akadályoztatása esetén helyettes előadó Lombos Alfréd. Az érdeklődők a szabad idejüknek legjobban megfelelő tanórákra jelentkezhetnek. Fűtésre, világításra és könyvtárra havonta előre 1 kor. fizetendő. Tandíj nincsen. Előjegyezni — levelezőlap útján is (ez esetben a teljes cím jelzésével) — Lombos Alfréd csoportelnökkel lehet.

Nyultenyésztés. Eleven és életrevaló eszme valósult meg november hó 28-án a gazdasági egyesület kebelében. Chórus Iván máv. állomáselőjáró a nyultenyésztés felkarolása céljából értekezletet hívott össze, melynek eredménye lett a nyultenyésztők egyesületének megalakulása. Az egyesület elnöke Chórus Iván, alelnöke Martinovits Mátyás, titkárává Perndl Adorján választott meg. Az egyesületbe belépni szándékozók a gazdasági egyesület helyiségében jelentkezhetnek. A nyultenyésztés ismertetése céljából f. hó 8-án a gazdasági egyesületben felolvasás fog tartatni, melyre a vezetőség mindenkit szívesen lát. Belépődíj nincsen.

Uj állomás Baja és Bácsbokod között. A kereskedelemügyi miniszter értesítette Baja város törvényhatósági bizottságát és közigazgatási bizottságát, hogy Baja és Bácsbokod között Mátéhaza forgalmi állomás létesül, amelyre elrendeli a közigazgatási bejárást. A bejárás folyó évi december hó 4-én délelőtt 9 órakor lesz.

A „Trezvenost“ szerb antialkoholista páholy folyó hó 5-én, vasárnap délután ülést tart.

Athelyezés. Hertelendi Ignác zombori esendörzszőlős hason minőségben a zombori esendörzszakasparancsnoksághoz helyeztetett át.

Brankovics patriárka hagyatéka. A karlócai járásbíró dr. Kosztics Zsivkó királyi közjegyzőnek 127,814 koronát ítelt meg Brankovics György szerb patriárka hagyatéki ügyének elintézéséért, holott a hagyatékok összesen 700,000 koronát tett ki.

Felolvasó estély. A zombori szerb jótékony nőegylet folyó hó 4-én leánykörének közreműködésével a szerb olvasókör helyiségeiben felolvasó estélyt rendez. Belépődíj 1 korona. Kezdeté este 8 órakor.

Védekezés a gümőkór ellen. A gümőkór elleni sikeres védekezés érdekében különös súlyt kell helyezni arra, hogy a gümőkór terjesztésére alkalmas állati termények sem emberi fogyasztásra, sem pedig állatok takarmányozására ne kerülhessenek. Ilyen termények elsősorban is a hus és tej. Most egy újabb intézkedést tett a földmivélségi miniszter a tej útján történő gümőkóros fertőzések megakadályozására. Elrendelte ugyanis, hogy a tej centrifugálása után visszamaradt centrifuga-izsapot, mely a legnagyobb számban tartalmazhatja a gümőkór baktériumát, meg kell semmisíteni. Figyelmebe ajánlotta az érdekelteknek, hogy a lefőlt (sovány) tejet és savót csakis forralás után használják emberi élelemre, vagy állatok takarmányozására, mert csakis így vehetik elejét a gümőkóros tej útján való fertőzésnek.

Letartóztatott kalandornő. Baján a csendörök elfogták és letartóztatották Szabados Márta 30 éves bálmonostori születésű titkos kéjűt. Szabados Márta Baján az Attila-utcai Elő-féle kocsmában Velehner István vaskuti lakosnak ellopta 100 koronát tartalmazó pénztárcáját. A kocsmáros felszólítására a pénzt 4 korona híján azonban visszaadta. Mivel Szabados Márta lakás és foglalkozás nélkül esavarog Baján, a csendörök fogva tartják.

A „Zombora Esperanta Grupo“, ha megfelelő számú tagok jelentkeznek, 1910. május 1-én megnyitja állandó olvasó termét (kaszinót), hova 2 korona negyedévi tagsági díj befizetése mellett esperantista hölgyek és urak egyaránt beléphetnek. A tagok rendelkezésére fognak állni Budapesten, Angolországban, Ausztriában, Belgiumban, Bolgárországban, Dániában, Franciaországban, Hollandiában, Lengyelországban, Németországban, Norvégiában, Olaszországban, Oroszországban, Spanyolországban, Svájcban, Svédországban, Chileben, Egyesült Államokban, Mexikóban, Peruban, Algírban, Japánban és a Filippi szigeteken szerkesztett esperanto lapok és a kézikönyvtár.

Elfogott gyilkos. Szekler Ignácot, akinek neje Szegeden üzlettulajdonos, a zombori törvényszék még 1906-ban ország-szerbe körözte két szándékos emberölés bűntettének kísérlete miatt, mert két embert ölési szándékkal meglőtt. A meglőtt emberek azonban nem haltak meg. A szegedi királyi törvényszék büntető osztálya is körözi Szek-

Ragyogott minden, fényes izlésről tanuskodott a Gyurka. A megelégedés mosolya ült arcunkon. Különösen jól főstött a nemzeti színű papírlánc szeszélyesen lengő cífrasága mögött az erősen előtérben álló és kemény papírból készült, mindenféle arabeszekkel agyondiszített táncrend, melynek első száma, a csárdás oly élénk világot vetett a mulatság jellegére.

Felvirradt a dicső nap hajnala. Épen a nyakkendőm csokrával bibelődtem. Összevissza gyürtem idegesen. Nem tetszett sehogy. Majd nagyon kikandikált a vakító fehérségű mellényem alól, majd meg szégyenkezve bujt el mögöttem. A kifogástalan összhangot kerestem mindenképpen. Egészen kihozott ez a kis dolog a sodromból, de hogy is ne, mikor oly nagy dologra készültem.

Amint így készülgetek, a bíró jött hozzám, Veka András.

Nagy tisztességtudással emelintette le a kalapját. Kinéztem az ábrázatáról, hogy körülményes mondani valója van és mégis az elejéről kezdte.

— Adjon Isten jó napot, mint közönségesen. Egészségére kívánom az éjszakai

nyugodalmat, ha volt. (Az éjszakai fáradságot kívánd, ami nem soká megérkezik — gondoltam.) Hova készül?

— A bálba.

— Én is abba sorba jövök.

— Mondja no, bíró ur, hallgatom. Éppen a nadrágomon kell egy sort pucolnom. Tudja, hamar pehely száll az ilyen fekete matériára.

— Szó a mi szó, nagyon gazosba került a gondolatjuk az urfiaknak evvel a tükrös bállal.

— Hogy-hogy?

— Arra feleljen előbb Babsay ur, mi is voltaképpen az a templom?

Kezdt ez a sok eltérés ingerelni, sebesen feleltem. Annál hamarabb végzünk.

— Istenháza.

— Ugy-e? No ha az Istenháza, az iskola meg a sekrestyéje. Ugy cirkalmazta ezt ki Szerelmes alvégi komámmal a disznótor. Engem küldött a dolog csendes eligazítására.

Elképedve kérdeztem:

— De hát mit akarnak maguk?

— Azt kimondva áperle, hogy bajosan lesz ebből a bálból valami.

— Nem értem.

— Pedig lehet azt nagyon. A község nem keverteti el az iskoláját ilyen cégéres bállal.

— De bíró ur, maga felvilágosodott ember! Tudja-e mi az a humanizmus? Hogyne tudná? Vézrik szívünk azon apátlan és anyátlan ártatlanokra gondolva, kik a dermesztő téli napokban cipő, csizma nélkül baktatnak a tudományok szentélyébe. Mi szent célra fogunk táncolni, így követeli a humanizmus, korunk ezen varázsigeje.

— Én elbuktam ebben a háboruban — felelt a bíró. A szívemet találta ez a szó: humanizmus, de tetszik tudni, könnyű oda beszélni, ahol van ész. S én volnék a falu feje. A többieknek olyan a feje, mint a káposztás kő, nagy is, kemény is. Nehéz lesz világot hozni abba a sötétbe.

— Bíró urnak semmi se nehéz.

— Más hiten vagyok. Mert tudom azt a mesét, hogy egyszer a gyomor ellen fellázadtak a karok és lábak.

lert ugyancsak 1906 óta súlyos testisértes büntette miatt, mert Szegeden is meglőtt egy embert. Szekler Ignácnak azonban 1906-ban teljesen nyoma veszett, elhagyta családját és Amerikába menekült. A napokban visszatért Szegedre, azt gondolván, hogy régi bűnei feledésbe mentek, a rendőrség azonban felismerte és letartóztatta.

Mezőgazdasági zsaroló gazdálkodás. Felmerült esetből kifolyólag elvi jelentőségű határozatban mondta ki a budapesti kir. tábla, hogy a mezőgazdasági ingatlan termőképességében a zsaroló gazdálkodás folytan beállott csökkenés az állag sérelmének tekintendő. Ha tehát a haszonélvezetre jogosult a haszonélvezet tárgyául szolgáló mezőgazdasági ingatlanok termőképességét zsaroló gazdálkodásával rontja, a tulajdonos jogszerűen igényelheti, hogy a haszonélvező adjon biztosítékot, mely a termőképességnek a haszonélvezet megszűntekor még mindig fenforgó rosszabbodása által a tulajdonosra háramló kár megtérítésére szolgál.

Elvi döntés. Egy fölmerült konkrét ügyből kifolyólag a Kuria legutóbb a következő elvi jelentőségű döntést hozta: „Ha a hitelező a meghatározott rendeltetéssel birtokába jutott és a rendelkezés megszűnté után birtokában maradt értékpapírokra megtartási jogot követelésének le nem járta miatt még nem szerzett akkor, mikor az adós ez értékpapírokat a letéti jegy átadása mellett harmadik személynek elzálogosította és erről a hitelezőt értesítette: a hitelező az öt megelőző zálogtartó harmadik személy kárára megtartási jogot követelésének lejártá után sem gyakorolhat és ha ezt teszi, kártérítéssel tartozik.“

Elfogott vasuti tolvaj. A szabadkai pályaudvaron kedden délelőtt a budapesti gyorsvonat indulása előtt a rendőrség letartóztatta Bayeff Velu, állítólagos parfüm-utazót, aki tulajdonképpen a jól jövedelmező zsebtolvajlásban utazott. A II. osztályban Reich Ferenc kereskedelmi utazót akarta meglopni, aki azonban észrevette mesterkedését és figyelmeztette a vasuton örködő rendőrt. Bayeff megmotoszásakor csomagjában pornografikus képeket és kupényitogató szerszámokat találtak.

Uj világrendszer. Ptolomeus a földet helyezte a mindenség középpontjába és e körül keringett szerinte valamennyi többi égitest. Ptolomeus rendszere azután több mint ezer éven át érvényben volt, amíg Kopernikus egy új világrendszernek meg nem vetette az alapját, amely még ma is érvényben van és amelynek helyességét a tudomány azóta szám-

— Az megeshetett. De ilyen gyomorral szemben a lábszárunkba száll kurázsijuk a lábunknak.

— Bizzon bennem Bazsay ur, lelkükre fogok beszélni.

Ez a kis felhő tehát szerencsésen elhúzódott. A bíró megpuhult, a disznótor meg bizonyosan ellágyult azóta. Furesa is lenne, ha az orrunk elől zárná be a báltermet. De most már az öltözésnek frissébe kezdtem. Nagyon elprézsmítáltam az időt.

... Tündéri fényt képzeltem és nem láttam semmit. A bálteremben szuroksötét volt. Egy bálrendező türelmetlenségével akartam betoppanni. Nem lehetett. Vészteljesen gondoltam a „Szerelmes kománál“ levő disznótorra.

... Szórol-szóra egy történt. A disznótor bezárta előttünk a menynek kapuját. A kilenc tagu rendezőség ott kint a fagyon a pokol kinjának megduplázott porcióját élvezte, mikor egy-egy kenetlen kocsi nyikorgott s jöttek a kinyílt és elvirított rózsák, hogy a szegény tanulóknak cipőt táncoljanak össze...

tan esetben igazolta. Michele Pittaluga, egy olasz vitorláshajó kapitánya azonban most kétségben vonja Kopernikus rendszerének a helyességét és maga állított fel egy világrendszert. Rendszerének főbb tételei a következők: 1. A föld nem kering a nap körül, hanem csak a tengelye körül forog és egyben ingamozgást is végez, amelynek kilengése 22 és fél fok, lengési ideje pedig egy év; ezen alapszik az évszakok változása. 2. Valamennyi égitestnek van saját fénye és valamennyinek vonzó és taszító ereje, ami által különböző pályarendszerek adódnak. 3. A nap negyvennégyezer kisebb, mint a föld; ezt bizonyítják a napfogyatkozások. 4. A holdnak saját fénye van. 5. A csillagászoknak az a megfigyelése, hogy a nap a Herkules csillagesoport felé mozog, csalódáson alapul; a nap egy helyben áll és csupán tengelye körül végez forgást. 6. A föld a világ obszervatóriumának tekintendő. 7. A hold olyan közel van a földhöz, hogy korongjával teljesen elfedheti és így holdfogyatkozást idézhet elő. 8. A napnak a földtől való óriási távolsága egyszerűen mese; hiszen megmagyarázhatatlan jelenség lenne, hogy ilyen óriási távolság mellett hogyan idézhetnék elő a napsugarak az egyenlítő körül 45 Celsius foknyi meleget, míg a sarkokon a hó és a jég sohasem olvad, hanem a napsugarak által megtett ut különböző hosszúságában rejlenek ennek magyarázata.

S Z I N T É S Z E T T.

Hétfő, november 29.

Ember tragédiája. In magnis rebus et voluisse sat est.

Ezen elvet követjük akkor, mikor a mai előadásról, mely valóságos karrikatúrája volt az „ember tragédiájának“, bővebben nem írunk.

Azt hisszük elegendőnek jellemeztük az előadást, ha megemlítjük, hogy Ádám (Gózon) végig Ádám maradt, nem pedig az örökkön változó ember, hogy Lucifer elszavolta a szerepet és hogy tele volt értelmellen huzásokkal a darab.

Ez nem volt bölcséleti mű. Ez nem volt más, mint házi használatra szánt compendium.

Jó volt Hevesi Mariška (Éva) és jól kísérte a darabot a zenekar.

Kedd, november 30.

Tökfilkó. Az előző előadás szereposztásában ment a darab, jó előadásban.

Szerda, december 1.

Nebántsvirág. Azt hisszük senki sem vádolhat meg minket elfogultsággal, senki sem mondhatja, hogy tulszigoruan bíraltuk meg eddig a színtársulatot és így azt hisszük, ha mi ezen lap hasábjain kérnök a közönséget, hogy pár napig ne menjen színházba, azt nem tulajdonítaná senki sem személyes ellenszenv folyományának.

Pedig erre kellene a közönséget kérnünk, bojkottálnunk kellene a társulatot, ha méltó választ akarnánk adni arra a pofonra, melyet ma a közönség Gózon Belától kapott. Az ő mai viselkedése mint Fernand egyenesen provokáló. Ha kis diák így mondja, daválja el leckéjét, szekundát kap; azt a színészt, aki egy szerepet, legyen az akármilyen ellenszenves, így tönkretesz: el kell csapni. Nem Gózon ur, akármilyen szép fiu is ön, mi nem fogjuk túrni, hogy ön packázzék a közönséggel, nem fogjuk túrni, hogy akkor, mikor színházba megyünk, velünk handabandázzék. Ha önnek a direktorával baja van, intézze el vele, de a közönséget, amelyért ön itt van, és melynek jóvoltából ön megél, tisztelje.

És ön Polgár Károly igazgató ur?! Önnek nincs eszköze vagy módja az ilyen botrányok megakadályozására? Nincs mód arra, hogy az indolenciának és önteltségnek ezt a mintapéldányát megleckéztesse? Hát miért ad neki ily szerepeket? Miért játszatja operetteben? Vagy talán provokálni akarta ön a botrányt?

És igen t. színügyi bizottság! Van-e valaki önök közt, aki ezt látta? Túrni fogják-e megint, hogy e felett egy pár szóval napirendre térjenek? Várjuk minderre a választ, de kijelentjük, hogy mi nem polemizálunk. Nekünk irhat, mondhat bármit akár Gózon, akár Polgár igazgató, mi leszögezzük azt a tényt, hogy a mai előadás a botrány jegyében folyt le.

Pedig egyébként mindaddig a pillanatig, míg Fernand színpadra nem lép, jól ment a dolog, Solymosi (Floridor) és Mezei Margit jókedvvel indultak, örültünk, hogy lesz egy jókedvű előadás, melyben a csipkefinomságu zene mellett gyönyörködhetünk Solymosi mókáiban és Mezei Margit eleven, bájos játékában. Örültünk, hogy Denise oly helyes, oly kedvvel énekel és ugrál és ekkor lecsap a menydörgös menykő Gózon képében és vége a hangulatnak fenn a színpadon és lenn a nézőtérén, jó az elkedvetlenedés, a botrány. A közönséget csak az tartotta vissza a füttyüléstől és erősebb püsszegéstől, hogy nem akarta megbántani a többi jól játszó színészt.

Még egy ilyen előadás és becsukhatjuk a színházat, igazgató ur. S.

Polgár Károly megérkezett Budapestre és megszerezte Lengyel Menyhértnek „*Taifun*“, Pásztor és Vincének „*Tilos a csók*“ és Feydeau „*Botrány*“ című darabok előadási jogát. *Taifun* az idei saison slágerdarabja, amely Budapesten a Vigszínházban óriási hatást ért el. A vidéken Kolozsváron, Nagyváradon, Kassán és Aradon nagy sikerrel került színre. A fiatal magyar drámaíró jeles darabját nemsokára Bécsben és Berlinben is adni fogják. Reméljük, hogy a kitűnő színművet Polgár igazgató még az idei színházi ciklusban előadhatja.

Művészet — Irodalom.

Dörmögő Dömötörnek vidám dolga van, mióta elsőnek érkezett Budapestre a berlin—budapesti automobilversenyről. Ötven ezer koronára van kilátása, mint a díj nyertesének s a fényes pesti vendéglőben ugyan csak jól tartják kedves bátyjával Hörpentóval együtt. De alighanem másra is van kilátása, ami már kevésbé kellemes lesz, legalább ezt lehet sejteni a Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklapjának, a Jó Pajtásnak legújabb, november 28-iki számából, amelyben ez a híres utazás le van írva. De lehet e számban olvasni sok egyebet is: Benedek Elek szép Téli énekét, Móríz Zsigmond elbeszélését, a Verebészést, Kozma Andor, Márk Lajos képeivel illusztrált pompás versét a repülőgépről, Elek apa meséjét: Kié a bunda?, mulatságos képeket a trombitás mesterről és tanítványáról, járás-kelest a nagyvilágban, Benedek Elek regényének folytatását, a szerkesztő üzeneteit s a rejtvényeket. A „Jó Pajtás“-t a Franklin-Társulat adja ki: előfizetési ára negyedévre 20 korona 50 fillér, félévre 5 korona, egész évre 10 korona. Mutatványszámot kívánatra ingyen küld a „Jó Pajtás“ kiadóhivatala (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.)

Értékes ünnepi ajándékot hihetetlen csekély árértéke az 1910. évre szóló Gyermeknaptár, mely az Országos Állatvédő Egyesület kiadásában immár 11 év óta jelenik meg. Előttünk fekszik e naptár.

A címlapot az állatrajzairól országszerte ismert Vezényi által készített gyönyörű színes kép díszíti, mely a birkanjaj közepette furulyázó pásztorgyermekeket ábrázol. A 64 nyolcadrés oldalra terjedő és 34 szép képpel illusztrált könyv ára 10 fillér, melyből 2 fillér a tanítók özvegyeinek és árváinak gyámoltására szánt Eötvös-alapot illeti. Elbeszélések, versek, történetek, mesék foglalják a könyvben, mind arra célozva, hogy a gyermekekben a nagy természet s különösen az állatok iránti érdeklődést és szeretetet felkeltse és így terjessze az állatvédelem eszméjét, melynek erkölcsnemesítő volta mellett nagy jelentősége van a közgazdaságban is. Majdnem 30-at megújíto, köztük több pályadíjnyertes dolgozatban igen vonzó, közhasznú és tanulságos tudnivalókat hordtak össze a többnyire tanítással foglalkozó szerzők, úgy hogy tekintettel a könyv nemes célzatára és igazán páratlan olcsóságára, csak ajánlani tudjuk beszerzését mindenkinek, aki akár saját gyermekeinek, akár szegény iskolás gyermekeknek örömet akar okozni és egyben a gyermekek érzelmi világának nemesítésére kíván hatni és azok örömeiben maga is örömet lel. A Gyermeknapjár legcélszerűbben postautalványon megrendelhető az Országos Állatvédő Egyesületnél (Budapest, IX. ker. Ernő-utca 11-13.), mely a naptárakat portómentesen küldi meg a megrendelőknek. A jelentékeny postaköltség lehető csökkentése érdekében azt kéri az egyesület, hogy egy-egy címre lehetőleg 10 példány rendeltessek meg 1 korona árban.

Szerkesztői üzenet.

Dr. Sz. I. Olyan távol vidék viszonyairól állandóan beszámolni — sok volna. Közönségünket az első egyen vagy kettőn túl már alig érdekelhetné, mert alig akadhatna mindig újabb és újabb, általánosabb érdekű, megírni való dolog. Az előfizetést nem kaptuk meg. Tessenek megreklamálni.

Paletta. E címen Juhász Árpád festőművész műkiállítását rendez Szegeden. Falragaszok hirdetik nálunk is. A szegedi lapokkal azonban meg kell jegyeznünk, hogy Juhász Árpád nem az ő földjök, hanem a mi fiunk.

NYILTTÉTEL.*)

Ha

még nem járhatja, okvetlen fizesse elő január hó elsejével az elismert legjobb magyar napilapot:

AZ UJSÁG-ot.

-- Megrendelő cím: -- 4-1

„AZ UJSÁG” Budapest.

Egyes példányok minden ujságelárusítónál kaphatók.

*) Az e rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

HIRDETÉSEK.

Egy teljesen különbejáratu szép utcai butorozott szoba (esetleg egy inasszobával) egy ur részére azonnal kiadó Erzsébet-körut 43. 3-1

KERTÉSZ!

Különösen a konyhakertészetben kelő jártassággal bíró

kertész

a dályai patriárkai uradalmi igazgatóságához kerestetik.

Ajánkozik személyesen jelentkezzenek az

Uradalmi igazgatóságnál Dályán. (Slavónia.) 3-3

Gyötrelmesebb, kínosabb fájdalom a fogfájásnál alig van; ezer meg ezer ember szenved

heme, pedig nem kénytelen vele, mert örökre megszabadul tőle az, aki Sztraka Menthol fogszapannal használja. Ára majolika szelencében 1 kor., melyhez a fogápolásról egy tudományos

színyvonalon álló értekezés van mellékelve. Gyógytárakban, drogériákban stb. kaphatók egy koronáért. 3 darabot 3 koronáért bérmentve küld Sztraka gyógyszerész Mohol. Kapható: **Fehér István** drogériájában **Zomborban.** 4-1

A legrégebbi és a legjobban értesült magyar újság az

EGYETÉRTÉS

A társadalom minden körében egyformán kedvelik. A magyar családok hírlapja.

Előfizetési ára: egy hóra 2.10 K.

Főszerkesztő: **Dr. Pap Zoltán.**

Szépirodalmi főszerkesztő: **Eötvös Károly.**

Kérjen mutatványszámot.

Nagy elterjedtsége folytán hirdetéseivel minden iparos és kereskedő az Egyetértésben biztos eredményt ér el. Minden cikk hirdetése alkalmas, mert olvasóközönsége vegyes.

Kérjen hirdetési prospectust.

A Flórián-utca 10. sz. egyemeletes ház egészben vagy részekben kiadó esetleg eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 53

Cimfestő műhely megnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy **Zomborban, Bezdáni-ut 22. szám alatt**

cimfestő műhelyt

nyitottam.

Elvállalok e szakmába vágó mindennemű munkákat és főtörekvésem mindig az lesz, hogy a nagyérdemű közönség teljes bizalmát és megelégedését kiérdemeljem. Kérem szíves pártfogásukat.

Zombor, 1909. november 15-én.

6-5 Kiváló tisztelettel **Bászler Péter,** cimfestő.

60 fillért

akár bélyegben is, ha küld az alanti címre, megkapja

Tábori Róbertnének

Egy igazi anya

:szellemi hagyatéka:

című kis művét.

LENGYEL ÖDÖN

Bpest, VI., Andrassy-ut 27.

3451/1909. szám.

Árlejteségi hirdetmény.

Bezdán község előljárósága ezennel meghirdeti, hogy a község területén felépítendő 3 óvoda építésének biztosítására **1909. évi december hó 19-én délután 3¹/₂ órakor** a községi jegyző hivatalos helyiségében zárt írásbeli és nyilvános szóbeli árlejtesést tart. A kikiáltási ár 75.759 korona 67 fillér.

Felhívja emellett az árlejteszni szándékozókat, hogy zárt írásbeli ajánlataikat az előirányzott építési összeg 5%-ának, mint bányapénznek melléklésével a fenti határidőig a községi előljárósághoz adják be s illetve a szóbeli árlejtesésen a kifizető határidőben jelenjenek meg. A szóbeli árlejteszők tartoznak az előirányzott összeg 5% át, mint bányapénzt az árlejtesést vezető községi jegyző kezéhez az árlejtes megkezdése előtt letenni.

Ajánlatot tenni s illetve árlejtesni úgy az összes munkákra, mint az egyes munkákra és mind a három óvoda építésre ajánlatot tesznek, előnyben részesülnek.

A vállalati általános és részletes feltételek a jegyzői hivatalnál megszerezhetők, ugyanitt az építésre vonatkozó tervek és költségelőirányzatok is betekintheők.

Bezdán, 1909. évi november hó 27-én.

Bosnyák János, **Müller Mihály,** jegyző. 2-2 bíró.

Óra Ékszer és Aranyáru!

Karácsonyi és ujévi ajándékok nagy
választékban!!

ÜZLETÁTHELYEZÉS.

Óra-, ékszerjavítások és átalakítások
a legolcsóbb árban eszközöltetnek!!

Óra-, ékszer- és aranyáru üzletemet ZOMBORBAN, a Fő-utcán ugyanazon oldalon
lévő volt FREY IMRE ur üzletébe helyeztem át, hol raktáron tartok a mai kor
igényeinek megfelelő

ÉKSZER-, ÓRA- és ARANYÁRÚT, valamint VALÓDI EZÜST és CHINAEZÜST
DÍSZTÁRGYAKAT és EVŐESZKÖZÖKET dús választékban.

Pontos, szolid kiszolgálásomról előre is biztosítom a n. é. közönséget s nagybecsű pártfogását kérve, vagyok
10-2

Betűs gyűrűk minden újra alkalmas darabja **2 korona,**
!! 1 korona és 40 fillérért kaphatók. !!
Egyes cikkeket beszerzési áron adok el.

Keszler Dezső,
órás és ékszerész,
Zomborban, a Fő-utcán.

Karácsonyi és ujévi ajándékok igen olcsó árban.

SCHMIDT FÜLÖP
butor- és műasztalos
ZOMBORBAN.

Alulírott tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy Zomborban, Apolló-utca 1. sz. a. fenálló

asztalos
műhelyemet

megnagyobbítottam és azt villanyerőre berendeztem.

Elvállalok saját rajzaim vagy a megrendelő rajz-minta után a legkényesebb és a legizlősebb, nemkülönben szakmámba vágó összes munkák készítését is a legolcsóbb árak mellett.

Kérem a nagyérdemű közönség szíves támogatását, maradok
12-9

kiváló tisztelettel

Schmidt Fülöp,
műasztalos.

HUNGÁRIA-FÜRDŐ.

Bérlő: Sárközi Béla.

GŐZFÜRDŐ:

URAKNAK: naponta reggel 5-től
d. u. 1-ig, szombaton egész nap.

HÖLGYEKNEK: hétfőn, szerdán,
pénteken mindig délután 1/2, 2
órától 6-ig.

Kitünő masször és elsődrendű tyuk-
szemvágó a fürdőben.

A kádfürdőket hölgyek és urak
mindennap, vasárnap délután
kivételével használhatják.

A meleg vízmedence naponta
kétszer kimosva és állandóan
friss viz.
12-15

HIRDETÉSEK

FELVÉTEKNEK

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN.

Korona szálloda Baján.

Tisztelettel értesitem a n. é. utasközön-
séget, hogy **Baján a vasuti állom-
ás közelében** megnyitottam a mai
kornak megfelelő elegáns és nagy kénye-
es lemmel berendezett

KORONA SZÁLLODÁT,

KÁVÉHAZAT és ÉTTEREM.

Szép, kényelmes, tiszta és
egészséges szobák olcsó
árban! Kitünő konyha, jó
kávéház!

A n. é. közönség szíves pártfogását kéri,
6-3 kitünő tisztelettel

ROSENBAUM JENŐ,

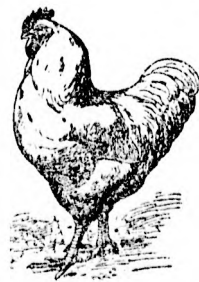
Korona-szállodás,

BAJÁN,

!! Őszi szállításra előjegyezhető !!

Kitüntetések:

Arad
Budapest I., II.
Belgrad
Lovrin
Lugos
Nagybecskerek
Nagyvárad
Pozsony
Pécs
Pancsova
Szófia
Szeged
Szatmár
Szabadka
Temesvár
Veszprém
Wien
Zenta

Reitter Oszkár

főkapitány,

fajbaromfi gazdasága, NAGYBECSKEREK.

- ANGLIÁBÓL -

hozott telivér, fajtiszta, legelsőrendű állatok

Óriás nagy angol emdeni liba

Óriás nagy pekingi kacsa

Fehér Wyandotte (amerikai kitünő téli tojók)

Fehér Orpington

Sárga Orpington

FAJTISZTASÁGÉRT JÓTÁLLÁS!

Állami nagy aranyérem! Külföldi és hazai legelső és legnagyobb kitüntetések!

	hím	tojó
		korona
	25	25
	10	8
	10	8
	10	8
	10	8